

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617208248
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6617208248.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 931 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému M. V., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom Ulica J. XXXX/X, T., toho času bytom M. R. A. 6, T., o zaplatenie 10.311,09 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 8Csp/161/2017 - 121 zo dňa 17. 01. 2018, v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 8CsP/161/2017 - 165 zo dňa 22. 10. 2018 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8Csp/161/2017 - 121 zo dňa 17. 01. 2018, v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 8CsP/161/2017 - 165 zo dňa 22. 10. 2018 vo výroku, ktorým súd žalobu žalobcu v časti zaplatenia úroku vo výške 5.116,10 Eur, úroku zo zostatku nesplatennej istiny t. j. zo sumy 10.311,09 Eur vo výške 11,9 % p. a. od 16. 05. 2017 do zaplatenia zamietol (II. výrok) a v závislom výroku o trovách konania, ktorým priznal žalobcovi náhradu trov konania od žalovaného podľa pomeru jeho úspechu v spore (III. výrok) z r u š u j e a vec v tomto rozsahu v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinstančný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 17. 01. 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky vo výške 1.345,46 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1.345,46 Eur od 10. 06. 2014 do zaplatenia, poplatky vo výške 134,38 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Žalobu žalobcu v časti o zaplatenie úroku vo výške 5.116,10 Eur, úroku zo zostatku nesplatennej istiny t. j. zo sumy 10.311,09 Eur vo výške 11,9 % p. a. od 16. 05. 2017 do zaplatenia zamietol (II. výrok). O trovách proinštančného konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania od žalovaného podľa pomeru jeho úspechu v spore (III. výrok). Dopĺňacím rozsudkom č. k.8Csp//161/2017 - 165 zo dňa 22. 10. 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.311,09 Eur s úrokom z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 10.311,09 Eur od 16. 05. 2017 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Poštová banka a. s. (ďalej len „pôvodný žalobca“) sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 10.311,09 Eur, úrokov vo výške 1.345,46 Eur, úrokov vo výške 5.116,10 Eur, úrokov zo zostatku nesplatennej istiny, t. j. zo sumy 10.311,09 vo výške 11,9 % p. a. zo sumy 10.311,09 Eur od 16. 05. 2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.311,09 Eur od 16. 05. 2017 do zaplatenia, poplatkov vo výške 134,38 Eur a náhrady trov konania. Dňa 23. 01. 2012 uzatvoril pôvodný žalobca ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o úvere č. 5850734387 (ďalej len „Zmluva o úvere“, resp. „Zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“) a Obchodné podmienky o úvere (ďalej len „OP“). Na základe tejto Zmluvy pôvodný žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 11.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v pravidelných splátkach podľa Zmluvy. Pôvodný žalobca vyhlásil úver za

predčasne splatný, pričom suma zmluvných úrokov do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bola vo výške 2.976,92 Eur a suma úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bola vo výške 42,62 Eur, spolu 3.019,24 Eur, od ktorej pôvodný žalobca odrátal úhrady žalovaného vo výške 1.673,63 Eur. Sumu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vyčíslil vo výške 1.345,61 Eur, pričom uplatnil si sumu 1.345,46 Eur. Sumu zmluvných úrokov žalobca vyčíslil po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru vo výške 3.549,95 Eur a sumu úrokov z omeškania 1.566,16 Eur t. j. spolu 5.116,11 Eur, z ktorej neodrátal žiadnu sumu, pretože žalovaný nič nezaplatil.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 497, 503 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 52, § 53 ods. 9, § 517 ods. 1, § 565, Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 9 ods. 1, 2 písm. a) až y) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 23. 01. 2012 (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z. z.“, resp. Zákon o spotrebiteľských úveroch“). Žalobu považoval za dôvodnú v časti, preto žalobcovi priznal úroky v sume 1.345,46 Eur (t. j. zmluvné úroky v sume 2.976,92 Eur do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a úroky z omeškania vo výške 42,32 Eur do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, spolu 3.019,24 Eur, od ktorej odrátal úhrady žalovaného vo výške 1.673,63 Eur). Ďalej žalobcovi priznal úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.345,46 Eur od 10. 06. 2014 do zaplatenia a poplatky vo výške 134,38 Eur, ktorý nárok vyplýval z VOP, OP a Sadzobníka poplatkov. Žalobu v časti o zaplatenie úroku vo výške 5.116,01 Eur, úroku zo zostatku nesplatennej istiny, t. j. sumy 10.311,09 Eur vo výške 11,9 % p. a. od 16. 05. 2017 do zaplatenia zamietol (II. výrok), pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/225/2017, podľa ktorého je známou skutočnosťou, že zmluvný úrok je odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Dlžník je povinný platiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivej splátke až do času jej riadneho splatenia, preto v prípade straty nároku na zaplatenie úveru v splátkach, teda v prípade, ak dôjde k zosplateniu úveru, takáto povinnosť platiť úrok z úveru aj po zosplatení zaniká. Poukázal na to, že ide o spotrebiteľskú Zmluvu a preto pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru posúdil právny vzťah Zmluvy podľa ustanovení OZ. S poukazom na § 565 a § 53 ods. 9 OZ konštatoval, že ak nastal stav predčasného zosplatenia úveru, ku ktorému došlo v zmysle uvedených ustanovení OZ a súčasne už spotrebiteľ nemá titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľovi patrili úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľovi by naďalej patrili úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. OZ povinnosť platiť úroky z úveru pri zosplatení úveru výslovne neupravuje, pričom ani z ust. § 503 ods. 1, 2 ObZ nevyplýva, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa ďalej úročí istina úveru až do zaplatenia. Zmluvné dojednanie uvedené v bode 9.2 písm. i) OP, podľa ktorého veriteľ je oprávnený úročiť nesplatenú pohľadávku banky až do jej úplného splatenia zmluvným úrokom a sadzbou úrokov z omeškania, by bolo na ťarchu spotrebiteľa a dochádzalo by k jeho dvojnásobnému zaťaženiu, nielen v podobe úrokov z úveru, ale aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu. Preto žalobu žalobcu v časti o zaplatenie úroku vo výške 5.116,01 Eur, úroku zo zostatku nesplatennej istiny, t. j. sumy 10.311,09 Eur vo výške 11,9 % p. a. od 16. 05. 2017 do zaplatenia zamietol. Doplniacim rozsudkom č. k. 8Csp/161/2017 - 165 zo dňa 22. 10. 2018 podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) doplnil rozsudok č. k. 8Csp/161/2017 - 121 o výrok, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.311,09 Eur spolu s úrokom z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 10.311,09 Eur od 16. 05. 2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania podľa jeho pomeru úspechu v spore.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 8Csp/161/2017 - 121 zo dňa 17. 01. 2018 podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie konkrétne do výroku, ktorým okresný súd v časti o zaplatenie úroku vo výške 5.116,01 Eur, úroku zo zostatku nesplatennej istiny, t. j. sumy 10.311,09 Eur vo výške 11,9 % p. a. od 16. 05. 2017 do zaplatenia žalobu zamietol (II. výrok) a navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutom výroku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp., aby žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania.

6. Svoje odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d) až h) CSP. Namietal nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, pretože z neho nie je zrejmé, z akého

právneho predpisu súd prvej inštancie vychádzal pri závere, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Konštatoval, že rozhodovacia prax všeobecných súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu, ktorého obsahom je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov a na základe úverovej zmluvy predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní, pričom na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru. Zároveň poukázal na ust. § 517 ods. 2 OZ. Dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v Zmluve, povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Namietal porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR pričom poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Nesúhlasil s aplikáciou ustanovení OZ na plynutie premlčacej doby resp. ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa. Poukázal na článok II. bod 1 zákona č. 102/2014 Z. z., ktorým došlo aj k novelizácii ustanovenia § 52 ods. 2 OZ. Zároveň článkom II. bod 7 citovaného zákona ustanovenie § 879p OZ zakotvilo nepriamu retroaktivitu pre ustanovenia § 53 ods. 4 písm. s) a t), § 53 ods. 7 a § 614a OZ. Preto na § 52 ods. 2 OZ sa vzťahuje zákaz retroaktivity, a teda nie je možné toto ustanovenie aplikovať na vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou novely OZ, v opačnom prípade, by došlo k porušeniu základných princípov právneho poriadku. Ak by mal zákonodarca v úmysle aplikovať predmetné ustanovenie na právne vzťahy, ktoré boli založené pred 01. 04. 2015, nič mu nebránilo výslovne to uviesť v intertemporálnych ustanoveniach - § 879p OZ, v ktorom sú explicitne uvedené ustanovenia, na ktoré sa nepravá retroaktivity vzťahuje. Preto sa na úverové vzťahy založené pred 01. 04. 2015 aplikujú ust. ObZ.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 8Csp/161/2017 - 121 zo dňa 17. 01. 2018 v spojení s doplniacim rozsudkom č. k. 8CsP/161/2017 - 165 v odvolaní napadnutom zamietajúcim výrok (II. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok), podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom II. výroku dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie je v tejto časti zmätočný, nepreskúmateľný, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a preto je jeho rozhodnutie vecne nesprávne.

10. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu ide vtedy, ak súd nepoužije správny predpis, alebo ak síce aplikoval správny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Podľa § 517 ods. 1, prvá veta OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

12. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

13. Súd prvej inštancie zamietol nárok žalobcu v časti o zaplatenie úroku vo výške 5.116,10 Eur, úroku zo zostatkovej istiny, t. j. sumy 10.311,09 Eur vo výške 11.9% p. a. od 16. 05. 2017 do zaplatenia (II. výrok). Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie napriek tomu, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobcom uplatňovaná suma 5.116,11 Eur pozostáva z dvoch samostatných a rozdielnych nárokov, tieto nároky od seba neodčlenil a riadne nezdôvodnil.

14. Odvolací súd poukazuje na vyjadrenie žalobcu zo dňa 06. 10. 2017, v ktorom špecifikoval žalobný nárok tak, že suma 5.116,11 Eur pozostáva zo zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti

úveru vyčíslených žalobcom ku dňu 30. 04. 2017 vo výške 3.549,95 Eur a úrokov z omeškania z nesplatennej istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktoré žalobca kapitalizoval ku dňu 30. 04. 2017 vo výške 1.566,16 Eur, t. j. spolu 5.116,11Eur. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v odvolaní napadnutom II. výroku síce odôvodnil, pokiaľ ide o nárok žalobcu na zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru t. j. kapitalizovaného úroku vo výške 3.549,95 Eur a zmluvného úroku vo výške 11,9 % p. a. zo zostatku nesplatennej istiny vo výške 10.311,09 Eur do zaplatenia, avšak nevysporiadal sa s nárokom žalobcu na zaplatenie žalobcom kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 1.566,16 Eur z nesplatennej istiny od vyhlásenia predčasnej splatnosti ku dňu 30. 04. 2017.

15. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti neobsahuje zdôvodnenie vo vzťahu k nároku žalobcu na kapitalizované úroky z omeškania teda nie je zrejmé, prečo okresný súd zamietol nárok žalobcu na zaplatenie vyčíslených úrokov z omeškania, je rozhodnutie súdu prvej inštancie zmätočné, nepreskúmateľné a vecne nesprávne.

16. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na to, že obsahom práva na spravodlivý súdny proces je v zmysle judikatúry ESRP aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia má byť zrejmé, ako súd na zistené skutkové okolnosti veci aplikoval príslušný hmotnoprávny predpis, ako procesne postupoval, a prečo rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje vadu konania, ktorá zakladá nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Riadne odôvodnenie rozhodnutia je právom strany súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo je ústavne garantované čl. 46 Ústavy SR.

17. Podstatou odvolacích námietok žalobcu bolo, že namietal záver súdu prvej inštancie o nepriznaní zmluvných úrokov po zosplatnení úveru, pretože podľa neho je dlžník povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní, pričom na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru.

18. Dohodnuté úroky sú cenou za oprávnenie užívať veriteľov kapitál počas dohodnutej doby, keďže, ale po zosplatnení úveru dlžník už toto oprávnenie nemá, nemôže byť povinný zaň platiť. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav, že požičaná suma istiny sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca, a za tento stav (poskytnutia lehoty na postupné splácanie) patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo Zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej Zmluvy. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť

požičanú istinu jednorazovo. Jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis. V danom protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a § 3a nar. č. 87/1995 Z. z.

19. Odvolaciemu súdu sa vzhľadom na vyššie uvedené javí záver súdu prvej inštancie o nedôvodnosti nároku žalobcu na úroky aj po zosplatení úveru správny.

20. Na doplnenie odvolací súd uvádza ak veriteľ pristúpil k zosplateniu úveru, t. j. vybral si jednu z možností, ktoré mu umožňuje zákon, mohol však využiť iné zákonné prostriedky, napr. ponechať vzťah bez zmeny, odstúpiť od zmluvy. Pri posudzovaní pozície dlžníka, ktorý by podľa niektorých názorov porušením povinnosti získal výhodnejšie postavenie oproti dlžníkom, ktorí svoje záväzky plnia riadne, nakoľko sa zbavil povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie (úroky) je potrebné brať do úvahy aj následok tohto porušenia, ktorým je skoršia ako pôvodne dohodnutá splatnosť celej pohľadávky. Dlžník v tomto prípade síce nemá povinnosť platiť (zmluvné) úroky, na druhej strane stráca výhodu splátok a je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr, ako bolo pôvodne zjednané. Z pozície veriteľa to znamená, že síce stráca nárok na úroky, ale na druhej strane veriteľ má nárok na zaplatenie celého dlhu naraz bez čakania na jeho úhradu, ako je to v prípade postupného splácania. Otázka rýchleho vymoženia dlhu je spojená s predzmluvnou aktivitou (zisťovanie platby schopnosti klienta) a zabezpečením úveru.

21. K odvolacej námietke žalobcu, že predmetný vzťah sa spravuje ustanoveniami ObZ odvolací súd konštatuje, že Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je Zmluvou spotrebiteľskou podliehajúcou Zákonu o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu jej uzavretia. Tento zákon, ale nepokrýva všetky otázky vzniku zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy ObZ. Zmluva o úvere je podľa § 261 ods. 6 písm. d) ObZ v znení účinnom ku dňu jej uzavretia, tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov Zmluvy je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z jeho ustanovení § 497 a nasl. ObZ.

22. Vo vzťahu k argumentácii odvolateľa o zákaze retroaktivity aplikáciou ustanovenia § 52 ods. 2 OZ v znení Zákona č. 102/2014 Z. z. aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou, odvolací súd uvádza, že Zmluva o úvere, napriek tomu, že sa jedná o zmluvný typ absolútneho obchodu, je spotrebiteľskou zmluvou, keďže ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Zákonom č. 102/2004 Z. z. bol s účinnosťou od 01. 04. 2015 novelizovaný aj OZ, ktorý do ustanovenia § 52 ods. 2 vložil vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. K uvedenému záveru však bolo možné dospieť aj výkladom dovtedy platného OZ v spojení s ďalšími právnymi predpismi spotrebiteľského práva, vrátane Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

23. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti (II. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (II. výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil v uvedenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Pokiaľ ide o výrok o náhrade trov konania odvolací súd poukazuje na § 262 ods. 1, 2 CSP, z ktorého vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania prebieha v dvoch fázach. Sudca v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne o nároku na náhradu trov konania a po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, rozhodne o výške náhrady trov konania súdny úradník samostatným uznesením. Ustanovenia odsekov 1 a 2 § 262 sú kogentné, a teda nepripúšťajú výnimky ani v prípade, ak by jedinou zložkou trov konania bol zaplatený súdny poplatok zo žaloby. O nároku na náhradu trov rozhodne sudca podľa zásad o náhrade trov konania (§ 255 CSP a § 256 CSP) a uplatnením týchto zásad stanoví pomer vyjadrený percentom alebo zlomkom. Súdny úradník rozhoduje už len o samotnej výške trov konania, ktoré boli strane v konaní priznané. Je neacceptovateľný taký enunciat rozsudku, z ktorého nie je zrejmy

pomer úspechu strany sporu, tak ako to je aj v prejednávacom prípade, teda to nie je zrejmé z III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie.

25. Vzhľadom na uvedené odvolací súd taktiež zrušil aj závislý III. výrok rozsudku o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu trov konania od žalovaného podľa pomeru jeho úspechu v spore (bez percentuálneho či iného číselného vyjadrenia úspechu).

26. Úlohou súdu prvej inštancie bude posúdiť nárok žalobcu, ktorým sa domáhal zaplata sumy 5.116,10 Eur, úroku zo zostatku nesplatennej istiny t. j. zo sumy 10.311,09 Eur vo výške 11,9 % p. a. od 16. 05. 2017 do zaplata tak, že rozlíši z akej sumy pozostáva titulom kapitalizovaných úrokov a úrokov z omeškania, pričom v tomto smere prihliadne na vyjadrenie žalobcu na č.l. 55 až 58 spisu. Následne posúdi dôvodnosť nároku žalobcu na kapitalizované (teda vyčíslené), ale aj percentuálne vyjadrené zmluvné úroky po zosplatnení úveru, tiež nároku na vyčíslené úroky z meškania po zosplatnení do 30. 04. 2017 a náležite odôvodní každý tento nárok samostatne. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania, tento percentuálne vyjadri podľa pomeru úspechu resp. neúspechu, tej ktorej strany sporu podľa zásad v ust. § 255 ods. 1, 2 CSP tak, aby jeho rozhodnutie bolo preskúmateľné a vykonateľné.

27. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

28. Odvolaním nenapadnutý I. výrok rozsudku okresného súdu č. k. 8Csp/161/2017 - 121 ako aj výrok doplniaceho rozsudku č. k. 8CsP/161/2017 - 165 zostali nedotknuté (§ 367 ods. 2 CSP).

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).